

تاک

از پیامدهای والدگری نسل امروز

فاطمه اورکی جیلکانی*

● یکی از پیامدهای منفی عصر حاضر والدگری، مخصوصا والدین دارای تک‌فرزند، توجه بیش از حد و مورد حمایت افراطی قرار دادن فرزندشان است؛ از حمایت مالی در جنبه‌های مختلف گرفته تا حمایت عاطفی افراطی. حمایت عاطفی بیش از حد، موجب وابستگی شدید به والدین، از جمله مادر (به دلیل تعامل بیشتر با فرزند) می‌شود. اکثر والدین خواهان این هستند که با نائل‌شدن به اهداف موردنظرشان از طریق تحت سلطه قرار دادن یگانه فرزندشان، عقده‌کشیایی کنند؛ بچه‌های وابسته نه‌تنها اعتمادبه‌نفس ضعیفی دارند، بلکه از اعتماد به دیگران نیز دوری می‌کنند؛ مرکز توجه و دایره اعتماد آنها بسیار محدود و معمولا منتهی به والدین است؛ در نتیجه دارای مسئولیت‌پذیری و انعطاف‌پذیری کمتری هستند و اکثرا به‌خاطر حمایت‌های بی‌دریغ والدین، از جمله مادر، فرزندسالار بوده و در روابط بین‌فردی و اجتماعی خود دارای مشکل هستند. خیلی اوقات انتظار والدین از آنها انتظاری فراتر از توانمندی‌هایشان است و در نتیجه آنان را دچار سرخورگی می‌کند. همچنین این کودکان به‌اصطلاح رگ خواب والدین خود را در دست دارند؛ می‌دانند و به‌شخصه تجربه کرده‌اند که والدینشان در برابر اصرار یا گریه آنها به دام خواهند افتاد؛ به‌نوعی دامنه گسترش این وابستگی دسویه است و شاید بتوان آن را بیشتر وابستگی والد به فرزند تلقی کرد، مخصوصا والدین دارای اختلالات شخصیتی و حساسیت‌های زیاد، چراکه اکثر قریب‌به‌اتفاق آنها به سختی پذیرای راهکارهایی برای رفع این وابستگی، مخصوصا در عمل هستند!

برای رهایی از این وابستگی، در درجه اول باید اعتماد این والدین را جلب کرد؛ اعتماد نسبت به کسب سبک‌های فرزندپروری موفق و مهارت‌های زندگی از افراد مجرب و متخصص و حتی دریافت و درونی‌کردن اجباری آنها قبیل از تصمیم برای بچه‌دارشدن و فرهنگ‌سازی در این زمینه. همچنین سایر راهکارهای کاهش وابستگی که می‌توان در اینجا ارائه کرد شامل: اعتماد به فرزند و دادن مسئولیت‌هایی ولو کوچک و حق انتخاب برای افزایش مهارت‌های زندگی، درک‌کردن، عدم سرزنش و مقایسه‌کردن کودک با دیگران، جداکردن رختخواب و اتاق کودک از والدین، تغییر روش، تقویت و جایگزین‌کردن عادات نیکو مانند تعامل بیشتر با هم‌سالان، کشف استعدادها و سوق‌دادن کودک برای پرورش آنها، سپردن کودک به مکان‌های آموزشی مانند مهدکودک استاندارد و قبل از آن تشویق و توضیح در مورد آنجا و توجیه کودک در مورد بازگشت دوباره والدین، تعامل با کسانی که می‌توانند در ارتباط با کودک و خیرخواه او باشند مانند مربی و مشاور، رفع مشکلات ناشیویی و کاهش اضطراب ناشی از آن و تأمین امنیت، تقاهم والدین در اجرای قاطع روش‌های تقویت اعتمادبه‌نفس، تصمیم والدین تک‌فرزند برای ورود و تولد فرزند دوم و دوری از تک‌فرزند و استرس ناشی از آن و تشویق برای تمرین و پرورش استقلال شخصی است.

✽ پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس

تخته سفید

آموزش و پرورش برای سواد اطلاعاتی و ارتباطاتی دانش آموزان چه کرده است؟

ICT در گنج‌های آموزشی آموزش و پرورش دولت دوازدهم

مجدد سازمان خود متناسب با عصر اطلاعات پیردازد. بر اساس بخشی از مفاد بیانیه اجلاس سران کشورهای جهان درباره جامعه اطلاعات (WSIS ۲۰۰۳) تمام کشورهای امضاکننده باید طبق یک برنامه زمان‌بندی مشخص، توسعه ICT در دبیرستان‌ها را تا سال ۲۰۱۰ و توسعه ICT در سایر مقاطع تحصیلی را تا سال ۲۰۱۵ به پایان برسانند.

این در حالی است که آموزش و پرورش در مسیر انطباق با عصر اطلاعات با چند مانع جدی روبه‌روست. تمرکزگرایی شدید در حیطه‌های برنامه‌ریزی آموزشی و در حیطه‌های اجرایی، از ویژگی‌های فرهنگی و ساختاری آموزش و پرورش ماست که با عصر اطلاعات که تاکید زیادی بر نوآوری و ابتکار و مدیریت و رهبری یادگیری دارد، فاصله بسیاری دارد. موارد دیگری مانند ضعف انگیزه و مهارت‌های معلمان، نامناسب‌بودن فضاهای آموزشی، کمبود توان تحقیقاتی و محدودیت‌های مالی آموزش و پرورش، از مهم‌ترین موانع این عرصه هستند و در برنامه‌های توسعه فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش باید مدنظر قرار گیرد.

مروری بر تجربه‌های آموزش و پرورش در حوزه ICT

و اولین سالی که برای فناوری اطلاعات بودجه در نظر گرفته شد، بیشترین میزان بودجه به آموزش و پرورش تخصیص پیدا کرد و در مقایسه با دیگر دستگاه‌ها آموزش و پرورش توانست همه منابعش را جذب کند.

در پروژه تکفا ما تصمیم گرفتیم برای توسعه فناوری اطلاعات از سخت‌افزار شروع کنیم. ما مطالعه کشورهای مختلف به الگویی برای کشورمان رسیدیم و ناگفته نماند ما یک الگوی پیش‌برنده داشتیم که دانش‌آموزان بودند. همان زمان این دغدغه وجود داشت که آیا آموزش و پرورش قبرستان سخت‌افزار نمی‌شود؟ ما معتقد بودیم دانش‌آموزان، به‌کاربرنده این سخت‌افزارها هستند و چنین نمی‌شود و همان زمان بحث ریسک‌ها را طرح کردیم و برای معلمان دوره‌های آموزشی ICDL را گذاشتیم. در واقع ورود ICDL به ایران از آموزش و پرورش شروع شد. ورود ICDL در ایران به‌عنوان شاخص نرم‌افزار برای دانش‌آموزان و معلمان، از آموزش و پرورش شروع شد.

وقتی ما کار را شروع کردیم، در سخت‌افزار موفق بودیم؛ ولی در بخشی که به تولید نرم‌افزار اختصاص

تفکر دولتی، مانع بزرگ رشد ICT در آموزش و پرورش

خوب بود و سازمان امور استخدامی به‌عنوان نرم‌افزار کل دستگاه از آن استفاده کرد. دوره دوم از ۸۰ تا ۸۴ بود که مربوط به پروژه تکفا بود و ۲۵ درصد از بودجه کل کشور به آموزش و پرورش داده شد. ۲۵ درصد دیگر هم به وزارت آموزش عالی و بهداشت داده شد. این اقدام مهم و تأثیرگذاری برای توسعه فناوری اطلاعات بود. سال اول بودجه‌ای که به آموزش و پرورش داده شد به سمت سخت‌افزار رفت و البته ترجیح ما نرم‌افزار بود و سال دوم رفتند به سمت نرم‌افزار. مرحوم مهندس علاقه‌مندان که زحمات زیادی در این حوزه برای آموزش و پرورش کشیدند، می‌گفتند من وقتی می‌گویم سخت‌افزار تعداد کامپیوترها را می‌شمارند و وقتی نرم‌افزار را در قالب سی‌دی به مسئولان بالادستی نشان می‌دادیم، می‌گفتند مگر می‌شود یک سی‌دی این‌قدر هزینه داشته باشد! رنج بسیاری کشیدند تا بتوانند این موضوع را جا بیندازند. در نهایت مجوز ICDL فقط به

آموزش و پرورش داده شد و همه باید از این ارگان مجوز می‌گرفتند و همین موضوع تأثیر عجیبی در توسعه ICT در ایران داشت. هم برای آموزش و پرورش و هم در سایر دستگاه‌ها تحول بزرگی اتفاق افتاد. دوره بعدی از ۸۴ تا ۹۲ بود که هوشمندسازی روی سخت‌افزار متمرکز شد و اکنون واژه گورستان سخت‌افزار در آموزش و پرورش برای آن استفاده می‌شود. دقیقا در آن زمان محور این طرح‌ها در آموزش و پرورش، کلاس بود و معتقد بودند اگر یک کلاس، هوشمند شود، کل مدرسه، هوشمند می‌شود، اما آمارها نشان می‌دهد که آن زمان این تفکر ردی را دوا نکرد. از سال ۹۲ به این طرف سعی شد هوشمندسازی در نرم‌افزار و مغزافزار انجام شود و سخت‌افزار در حد یک گوشی یا تبلت دیده شد. همه‌چیز کیند پیش می‌رود و رضایت‌بخش نیست. به نظر من چیزی جز حرف تحویل جامعه نداده‌ایم. تفکر خصوصی در همان زمان‌ها بسیار به سرعت کار کمک کرد و به این نتیجه رسیده بودند که

نگاه

دانش آموزان برتر مرحله کشوری المپیادها در تابستان چه می‌کنند؟

عنایت سالاریان*

● ویژه‌برنامه دوره تابستانی دانش‌آموزان برتر مرحله کشوری المپیادهای علمی به این ترتیب است: بیش از ۳۶۴ نفر از دانش‌آموزان برتر مرحله کشوری المپیادهای علمی، در حال حاضر ویژه‌برنامه فشرده دوره تابستانی خود را در دانشگاه امیرکبیر می‌گذرانند. دوره تابستانی دانش‌آموزان برگزیده رشته‌های مختلف المپیادهای علمی که از ۱۰ مردادماه آغاز شده است، تا پایان شهریورماه ادامه خواهد داشت. در این دوره آموزشی دانش‌آموزان یک بسته کامل شامل آزمون‌های متعدد، کار آزمایشگاهی، فعالیت‌های اردویی و برنامه آموزشی خاصی را دریافت می‌کنند و در پایان دوره آموزشی، در نیمه دوم شهریورماه، آزمون‌های نهایی بین دانش‌آموزان در رشته‌های مختلف برگزار می‌شود و برگزیدگان اصلی مشخص و دارندگان مدال‌های طلا، نقره و برنز در هر یک از رشته‌های المپیاد علمی کشوری معرفی می‌شوند.

دانش‌آموزان دارنده مدال طلا، به دوره نهایی «ضمن سال» راه می‌یابند. این افراد که برای هر رشته، حدود هشت نفر هستند، در اردوی ویژه ضمن سال که از ماه مهر با آبان ۹۷ آغاز می‌شود، شرکت می‌کنند. این دوره و اردوی ویژه آموزشی تا زمان اعزام به مسابقات المپیاد جهانی، یعنی تابستان ۹۸ ادامه می‌یابد. در آخرین مرحله، اسامی اصلی دانش‌آموزان در هر رشته برای اعزام به المپیادهای جهانی اعلام می‌شود که حدود چهار نفر برای هر رشته خواهد بود. در اردوی تابستانی المپیادها که در دانشگاه امیرکبیر در حال برگزاری است، به‌ترتیب در رشته ادبی، ۴۱، زیست ۴۱، شیمی ۴۷، فیزیک ۴۶، کامپیوتر ۴۴، نجوم ۴۴ و سول‌های بنیادی و ریاضی ۷۰ دانش‌آموز حضور دارند.

دانش‌آموزان هر روز از صبح تا عصر برنامه کلاس‌های آموذکی و کارگاهی دارند. شایان ذکر است که دارندگان مدال طلای المپیاد کشوری از شرکت در آزمون ورودی دانشگاه‌ها معاف هستند و طبق قانون، در رشته موردعلاقه در زیرگروه آزمایشی خود و دانشگاه موردنظرشان پذیرش می‌شوند. هر یک از رشته‌های المپیاد، یک کمیته علمی دارد که اعضای آن متشکل از هیئت علمی دانشگاه‌ها، استادان راهنما و مدرسان هستند.

المپیادهای علمی جهانی، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین رویداد دانش‌آموزی است که هرساله در رشته‌های علوم پایه؛ یعنی ریاضی، فیزیک، شیمی، نجوم و اخترفیزیک، کامپیوتر و زیست‌شناسی برگزار می‌شود. علاوه‌بر عملکرد موفق دانش‌آموزان ایرانی در دوره‌های مختلف این المپیادها، کشورمان پس از یک دوره میزبانی موفق از المپیادهای جهانی فیزیک، کامپیوتر و نجوم، مدتی قبل برای نخستین‌بار میزبان بیست‌ونهمین دوره المپیاد جهانی زیست‌شناسی در ۲۰۱۸ در تهران بود.

بیش از ۴۰۰ دانش‌آموز، سرپرست و همراه علمی از بیش از ۶۷ کشور جهان در این دوره از المپیاد در هفته پایانی تیرماه ۹۷ در تهران شرکت کردند و ضمن رقابت با یکدیگر، با آخرین دستاوردهای دانش‌آموزی در رشته زیست‌شناسی آشنا شدند.

✽ معاون دانش‌پژوهان جوان

مرکز ملی پرورش استعدادها درخشان

۸	۳	۹			
۹	۵		۴		
۶	۲		۹		
		۹			
۸		۴	۷		
		۳			
		۷			
		۳			
		۸			
		۴	۷		
		۵	۳		
		۸			

		۷		۱	
۹		۵		۲	
۷		۸		۶	
۲		۸		۹	
۴		۶		۱	
۱	۷	۸		۴	
۶	۲	۱	۴		
	۵	۷	۱	۶	
		۵			

سودوکو سخت ۲۱۸۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۱۸۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عده‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۸	۶	۹	۱	۳	۵	۲	۷
۳	۴	۷	۹	۲	۵	۱	۸
۵	۱	۲	۷	۸	۶	۳	۴
۲	۸	۶	۴	۱	۷	۹	۳
۱	۵	۳	۲	۶	۹	۷	۸
۷	۹	۳	۸	۵	۲	۶	۱
۶	۳	۵	۲	۷	۸	۴	۱
۹	۷	۱	۶	۴	۳	۸	۵
۴	۲	۸	۵	۹	۱	۷	۶
۳	۸	۶	۱	۵	۲	۷	۹
۴	۹	۷	۸	۶	۳	۱	۵
۵	۷	۱	۶	۹	۳	۸	۴
۶	۱	۶	۳	۵	۸	۲	۷
۸	۴	۹	۷	۶	۱	۵	۳
۷	۵	۳	۲	۸	۱	۶	۴
۲	۸	۶	۱	۵	۲	۷	۹

حل سودوکو سخت ۲۱۸۳

جدول ۳۱۸۶

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۳	۲	۱	۵	۴	۳	۲
۲	۶	۵	۴	۳	۲	۶	۵	۴	۳	۲	۶	۵	۴	۳
۳	۷	۶	۵	۴	۳	۷	۶	۵	۴	۳	۷	۶	۵	۴
۴	۸	۷	۶	۵	۴	۸	۷	۶	۵	۴	۸	۷	۶	۵
۵	۹	۸	۷	۶	۵	۹	۸	۷	۶	۵	۹	۸	۷	۶
۶	۱۰	۹	۸	۷	۶	۱۰	۹	۸	۷	۶	۱۰	۹	۸	۷
۷	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۱۱	۱۰	۹	۸
۸	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۹	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
۱۰	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
۱۱	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲
۱۲	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳
۱۳	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴
۱۴	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵
۱۵	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶

سومالی- بزرگ‌ترین قمر سیاره زحل- فشار برای راندن

چیزی ۱۱- نوعی کفش راحتی- فیلمی از مسعود کیمیایی ۱۲- رفتگر- بزدل- فلاسک ۱۳- نهیب- حروف اختصاری نیروی انتظامی کشورمان- شهری در

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

جدول ۳۱۸۷ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- خط‌کش مهندسی- نمناکی- درنگ
۲- سنگ مرمر- بیماری- سوغات یزد ۳- سیاره زحل- کدایی- زیاده‌گو ۴- املا- میوه تازه‌بازار آمده
جدید ۵- اولین- ورقه‌های نازک سیب‌زمینی برشته‌شده- جوی طبیعی ۶- منکف- صدر- بی‌نظیر
۷- خمیدگی کاغذ- صمدین سوره قرآن- برتری‌دادن
۸- دست‌آموز- انتقال گرما در سیالات- دزد
۹- هدف- ساکن جزایر اطراف قطب شمال- مظهر
۱۰- قرار در میان پرندگان ۱۰- لوله بلند برای کشیدن اتومبیل از کارآفاده- از آثار مشهور کونته آلمانی- نیم‌صدای سگ ۱۱- سلطان- برتری- مردم گیاه
۱۲- کافی- نام خاوند در دین یهود- افراطی
۱۳- پیوسته تکرارشدن- فرومایه- جانوری دوزیست
شبهه مارمولک ۱۴- مسافر سرزمین عجایب- خفاش- کلیسای قدیمی اصفهان ۱۵- ماشین بتون‌ساز- بی‌دغدغه- اصفهان قدیم.

عمودی:

۱- از همسایگان شمالی ایران- کرم چراغ‌دار!
۲- منجمد- تقاضای محترمانه- ستون‌بندی سخت
جانوران ۳- بندری در اوکراین- خواهش و تمنا- کامیون ارتشی ۴- تیراندازی- چشم سوم- کاشف میکروب طاعون ۵- موسیقی‌دان عصر ساسانی- داغ‌ترین قسمت داخلی زمین ۶- نوک بی‌نوک!- بافته‌شده- از آرایه‌های ادبی ۷- مسدود- شاعر یوش- بسیار بخشنده ۸- درخت انگور- محل تقاطع دو راسته بازار- آلونک ۹- دانش ذاتی- اندیشیدن- سرایت‌کردن ۱۰- کشوری در همسایگی سودان و